

Ротавірусна інфекція — одна з форм гострої кишкової інфекції, збудником якої є ротавірус людини. Здебільшого виникає в холодну пору року, переважно з листопада до кінця квітня. Ротавірус є найбільш поширеною причиною діареї в дітей віком від 6 місяців до 4–5 років у всьому світі. Захворіти можуть і дорослі. У них захворювання зазвичай протікає в легкій формі з менш вираженими симптомами. До того ж, це захворювання може мати епідемічний характер. Інкубаційний період триває до 5 діб (у середньому 2–3 доби).

Ротавірус призводить до гострого запалення в шлунку та кишечнику, що може стати причиною болю та бурчання в животі, сильної діареї з водянисто-пінистими випорожненнями яскраво-жовтого кольору, блювоти, лихоманки, і навіть зневоднення в немовлят, маленьких дітей і рідше у дорослих.

Джерело ротавірусів — хвора людина або носій. Передавання відбувається контактно-побутовим шляхом — під час контакту з поверхнями чи предметами, що могли бути забруднені фекаліями, як-то іграшки, меблі, одяг, підлога, або під час вживання в їжу інфікованих продуктів харчування.

Хоча фекально-оральний шлях передачі є найпоширенішим, інфікуватися ротавірусом можна також при будь-якому контакті з рідиною організму хворої людини, наприклад, під час чхання або контакту з дверними ручками чи іграшками, яких торкався хворий або носій.

У фекаліях хворого ротавірус зберігається до появи симптомів і до 10 днів після їх зникнення, а на поверхнях і предметах — кілька тижнів.

Симптоми захворювання: різке підвищення температури тіла, нудота, біль і бурчання в животі, блювання, сильний пронос, водянисто-пінисті випорожнення яскраво-жовтого кольору. Діарея може тривати від 5 до 7 днів.

Також захворювання може проявлятися як ГРВІ: нежить, почервоніння в горлі, біль при ковтанні, попри те, що це виключно кишкова інфекція й не має жодного стосунку до вірусів респіраторної групи. У дитини, яка контактувала з ротавірусом, симптоми можуть проявитися вже через 2 дні.

Негайно зверніться до лікаря, якщо у вашої дитини:

- надмірна сонливість або надто тривалий сон;
- часте блювання;
- менше бажання пити рідину;
- кал чорного кольору або в ньому є кров чи гній;
- будь-яке підвищення температури тіла в дитини молодше 6 місяців;
- висока температура тіла більше 24 годин у дитини старше 6 місяців.

Через блювоту та діарею вашій дитині може не хотітися їсти або пити. Це може призвести до зневоднення, а це небезпечно для життя.

Симптоми зневоднення:

- занепокоєння;
- плач без сліз;

- запаморочення;
- сухість у роті та горлі;
- сильна сонливість;
- бліда шкіра;
- запалі очі.

Дорослі часто мають схожі симптоми, але вони зазвичай менш виражені.

Лікування ротавірусної інфекції

Лікування гострої ротавірусної інфекції є неспецифічним і передбачає насамперед боротьбу із зневодненням. Щоб уникнути зневоднення організму, хворим рекомендується пити воду, а краще сольові розчини невеликими порціями не більше 50 мл кожні півгодини.

Якщо у хворих знижений апетит, то не варто насильно змушувати їх їсти.

Їжу необхідно вживати невеликими порціями, щоби не спровокувати напад блювоти. Не можна вживати в їжу молочні продукти, оскільки вони є сприйнятливим середовищем для поширення хвороботворних бактерій. Уникайте солодкої або жирної їжі, а також солодких соків, оскільки вони можуть посилити діарею.

Профілактика ротавірусної інфекції

Основними методами профілактики ротавірусної інфекції є вакцинація та дотримання правил особистої гігієни. Вакцина захищає від ротавірусних гастроентеритів і розвитку тяжких форм захворювання.

Для забезпечення раннього захисту від інфекції достатньо дві або три дози, відповідно до інструкції зареєстрованих в Україні вакцин.

Вакцину для профілактики ротавірусної інфекції випускають у формі суспензії для перорального застосування. Особливих застережень для щеплення від ротавірусної інфекції немає. Вакцину проти цієї інфекції можна поєднувати з іншими вакцинами, що включені до Календаря щеплень.

В Україні щеплення проти ротавірусної інфекції відносять до рекомендованих. Тобто вакцинуватися можна власним коштом.

Вакцинуватися потрібно у віці від 6 до 32 тижнів від народження. Першу дозу будь-якої вакцини варто ввести до того, як дитині виповниться 15 тижнів. Усі дози ротавірусної вакцини діти повинні отримати до того, як їм виповниться 8 місяців.

Вакцини для дітей старшого віку та дорослих немає. Саме тому щеплення рекомендують зробити вакцину в ранньому віці.

Неспецифічна профілактика полягає в дотриманні правил особистої гігієни (миття рук після відвідування туалету та громадських місць, перед їжею), а також правил обробки їжі і води.

Овочі та фрукти необхідно ретельно мити, а під час епідемічного періоду рекомендується обдавати їх окропом. Для пиття та приготування їжі варто використовувати тільки кип'ячену воду. Особливу увагу потрібно приділяти якості молочної продукції: не можна вживати продукти сумнівного походження і з вичерпаним

терміном придатності.

Якщо ротавірусну інфекцію вже виявили, то люди, які доглядають за хворими, повинні після миття рук додатково обробляти їх антисептиком.

Забрудненні іграшки та поверхні необхідно мити з мийним засобом, а обробка 70% розчином етилового спирту інактивує ротавірус та попереджає його подальше передавання.

Щодо епідемічної ситуації, то на території Черкаської області за 3 місяці 2022 року зареєстровано 75 випадків захворювань на ротавірусну інфекцію, інтенсивний показник – 6,4 на 100 тисяч населення, що на 57 випадків більше, ніж за аналогічний період минулого року. Ротавірусні ентерити реєструвались у Черкаській міській (72 випадки) та Маньківській селищній (3 випадки) територіальних громадах. Зареєстровано групове захворювання у січні місяці серед дітей з дошкільного навчального закладу №65 „Котигоршко“ м. Черкаси. За результатами вірусологічних досліджень у 3-х хворих та 6-ти контактних дітей виділено антиген ротавірусу.